

Vergaderjaar 2016–2017

21 501-30

Raad voor Concurrentievermogen

Nr. 393

BRIEF VAN DE MINISTER VAN ECONOMISCHE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 8 maart 2017

Hierbij bied ik u het verslag aan van de Raad voor Concurrentievermogen (RvC) van 20 februari jl. Deze Raad bestond enkel uit een deel over interne markt en industrie.

Op de Raad werd een algemene oriëntatie bereikt over het voorstel voor een hernieuwde verordening ter versterking van de samenwerking tussen de nationale instanties die verantwoordelijk zijn voor consumentenbescherming. Als A-punt heeft de Raad raadsconclusies aangenomen over de interpretatieve verklaring van de Commissie betreffende de octrooieerbaarheid van plantgerelateerde uitvindingen. Daarnaast sprak de Raad onder andere over het voorstel voor een verordening over de toelating en markttoezicht van motorvoertuigen en hun aanhangers, en over het dienstenpakket. Tijdens de lunch vond een informele discussie plaats over Europees industriebeleid.

De volgende Raad zal plaatsvinden op 29 en 30 mei 2017 en bevat ook een deel over ruimtevaart en een deel over onderzoek.

De Minister van Economische Zaken,
H.G.J. Kamp

Samenwerking Europese nationale instanties die verantwoordelijk zijn voor consumentenbescherming

Algemene oriëntatie

De Raad voor Concurrentievermogen bereikte een algemene oriëntatie over het voorstel voor een hernieuwde verordening ter versterking van de samenwerking tussen de nationale instanties die verantwoordelijk zijn voor de handhaving van de wetgeving inzake consumentenbescherming. De Commissie benadrukte het belang van dit voorstel voor de digitale interne markt. Het vertrouwen van consumenten is essentieel voor online verkoop, zeker als een consument een online aankoop doet in een andere lidstaat.

Het Maltese voorzitterschap sprak van een compromis waarin zoveel mogelijk aan de verschillende standpunten tegemoet was gekomen. Een aantal lidstaten benadrukten dat een sterkere rol van de Commissie voor een grotere effectiviteit van het voorstel had kunnen zorgen. Een enkele lidstaat gaf aan dat de aansluiting op hun nationale juridische systeem problematisch kon zijn. In het bereikte compromis kan Nederland haar systeem waarbij schadevergoeding via een civielrechtelijke procedure verloopt, behouden. Veel lidstaten spraken hun steun uit voor het voorstel en sloten zich aan bij de Commissie dat het vergroten van het vertrouwen van consumenten nodig is voor het versterken van de interne markt. Nu de Raad een algemene oriëntatie heeft aangenomen kunnen de besprekingen met het Europees parlement starten.

Voorstel voor een verordening over de toelating en markttoezicht van motorvoertuigen en hun aanhangers (eerste lezing)

Voortgangsrapportage

Het Maltese voorzitterschap presenteerde zijn voortgangsrapportage over het herzieningsvoorstel voor de kaderverordening voor typegoedkeuring van en markttoezicht op motorvoertuigen en aanhangers (delegates portal 5865/17). Dit voorstel scherpt de regels extra aan na de ontdekking dat Volkswagen door middel van (verboden) software de emissieprestaties had gemanipuleerd.

De Commissie benadrukte dat dit voorstel (BNC-fiche: Kamerstuk 22 112 nr. 2073) niet is uitgebracht om een incident te bestrijden, maar om het markttoezicht en de typegoedkeuring systematisch te verbeteren met het oog op goede werking van de interne markt en herstel van consumentenvertrouwen. Veel lidstaten spraken, net als Nederland, steun uit voor het voorstel. Nederland heeft gepleit voor een versterking van het systeem, een gelijke toepassing van de regelgeving en strenger toezicht in de gehele Europese Unie. Over de uitwerking van de principiële punten lopen de meningen echter uiteen: de bevoegdheden voor de Commissie (eigenstandige taak bij markttoezicht en toekennen van sancties), de taken van het voorgestelde Forum van typegoedkeuringsinstanties en markttoezichtsautoriteiten en de rol van de Commissie daarin (adviserend of coördinerend). Met name een aantal autoproducerende lidstaten zagen nog teveel openstaande discussiepunten voor een politiek akkoord op korte termijn.

Competitiveness check-up en mainstreaming: investeringen in immaterieel kapitaal

Presentatie van de Europese Commissie en gedachtewisseling

De Europese Commissie benadrukte het belang voor investeringen in immaterieel kapitaal in het kader van de *competitiveness check-up*. De Commissie ziet in immaterieel kapitaal een potentiële bron van innovatie en productiviteitsgroei. Na de presentatie volgde een gedachtewisseling tussen lidstaten waarbij vrijwel alle lidstaten zich voorstander toonden van een op innovatie en kenniseconomie gericht beleid. Tevens riepen meerdere lidstaten op om de waarderingsproblemen van investeringen in immaterieel kapitaal Europees aan te pakken. Nederland benadrukte haar inzet op algemeen horizontaal economisch beleid. De Commissie gaf aan deze discussie ook mee te nemen in een mogelijke nieuwe industriemededeling.

Europees Semester 2017: jaarlijkse groeianalyse en publiekrechtelijke aanbestedingen

Gedachtewisseling

In het kader van het Europees Semester en de jaarlijkse groeianalyse¹ van de Commissie, besprak de Raad beleidsuitdagingen bij publiekrechtelijke aanbestedingen. Nederland heeft het belang thematische discussies in de Raad binnen het kader van het Europees Semester benadrukt. Daarbij heeft Nederland aandacht gevraagd voor het verhogen van de drempelwaarde voor publiekrechtelijke aanbestedingen binnen de WTO om zo administratieve lasten te verminderen. Meerdere lidstaten gaven aan dat professionalisering van zowel de aanbestedende overheid als bedrijven essentieel is. De Commissie benadrukte de economische omvang van publiekrechtelijke aanbestedingen en gaf aan mogelijk met leidraden te komen om beleidsdoelen als duurzaamheid in aanbestedingen mee te nemen.

Startup en Scale-up Initiatief

Presentatie van de Commissie en gedachtewisseling

De Commissie presenteerde haar starters- en opschalingsinitiatief. Dit initiatief is aangekondigd in de interne marktstrategie (COM(2015) 550) en gaat in op drie uitdagingen: belemmeringen rondom grensoverschrijdende handel, gebrek aan zakenpartners en business-kansen, en toegang tot financiering (BNC-fiche: Kamerstuk 22 112 nr. 2267). In haar presentatie ging de Commissie in op het verschil met de Verenigde Staten, waar meer start-ups doorgroeien naar scale-ups. Vrijwel alle lidstaten spraken uit dat het positief was dat de Commissie dit onderwerp adresseerde. Een aantal onderwerpen werd meerdere malen genoemd als terreinen waar de EU voortgang op zou moeten boeken: (technische) scholing, lastenvermindering voor startende bedrijven, testlabs, betere toegang tot publieke aanbestedingen, verbeterde werking van de interne markt, betere omgang met faillissementen, verbeterde- of meer financiering en verschillende Europese initiatieven meer met elkaar verbinden. Daarnaast maakten enkele lidstaten ook tot voorzichtigheid met het opzetten van nieuwe Europese fondsen. Andere lidstaten vonden dat de Commissie meer ambitie had kunnen tonen om start-ups en scale-ups te stimuleren.

¹ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?qid=1485268475121&uri=CELEX:52016DC0725>

Lidstaten deelden nationale initiatieven met de Raad, die bedoeld zijn om start-ups en scale-ups te stimuleren. Deze kwamen veelal neer op fiscale stimulering, fondsen, ondersteuning door middel van advies, start-up events, promoten van het binnenhalen van internationaal talent en eenvoudige regelgeving.

A-punten en diversenpunten

Octrooi- en kwekersrecht

Europees defensieactieplan

De Commissie presenteerde het Europese defensieactieplan. Dit plan heeft onder andere als doel het versterken van de interne defensiemarkt en het bevorderen van investeringen in toeleveringsketens ter ondersteuning van het mkb. Een aantal lidstaten steunden het plan maar hadden vragen over onder andere de financiering en het evenwicht in de defensiemarkt tussen kleine en grote lidstaten.

Eenheidsoctrooi en het eengemaakt octrooigerecht

De Belgische en Zweedse delegatie informeerden de Raad over de voortgang van de ratificatie van het eenheidsoctrooi en het eengemaakt octrooigerecht. België en Zweden, voorzitters van het *Preparatory* en het *Select Committee*, drongen aan op spoedige ratificatie van de lidstaten. Nederland is gereed met de ratificatie van het Rechtspraakverdrag en van het Protocol inzake voorrechten en immuniteiten, en hecht veel waarde aan de daadwerkelijke realisatie van het octrooipakket. Ratificatie van zowel Duitsland als het VK zijn noodzakelijk voor de inwerkingtreding van het eenheidsoctrooi, evenals van Frankrijk, dat de ratificatie al afgerond heeft.

Dienstenpakket

Daarnaast informeerde de Europese Commissie de Raad over het op 10 januari jl. gepubliceerde dienstenpakket. Veel lidstaten, waaronder Ierland, Zweden en Polen, gaven aan weliswaar positief te zijn over het pakket, maar hadden liever meer ambitie gezien wat betreft de aanpak van regelgevende barrières. Nederland benadrukte het algehele belang van de dienstenmarkt voor de economie, het ongebruikte potentieel en eveneens het belang van de dienstensector voor de industrie. Duitsland, Frankrijk en Oostenrijk steunden het pakket en verdere versterking van de markt voor diensten, maar uitten hun zorgen over extra lasten voor overheden en beperking van de ruimte van nationale overheden om aanvullende eisen te stellen.

Portabiliteit

Het voorzitterschap gaf een terugkoppeling over het bereikte politieke akkoord met het Europees parlement over het voorstel voor een verordening voor portabiliteit van *online content*². Daarmee kunnen Nederlandse en andere EU-burgers in elke lidstaat toegang krijgen tot hun digitale lokale abonnement. De inhoud van deze abonnementen verschilt namelijk per land; zo bevatten Nederlandse abonnementen bijvoorbeeld Nederlandse series. Nederland heeft tijdens haar voorzitterschap een algemene oriëntatie op dit voorstel in de Raad bereikt.

² <http://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2017/02/15-portable-digital-services/>

Interne markt met betrekking tot het wegvervoer

Negen landen, waaronder Hongarije, Polen en Slovenië, hadden een diversiepunt aangevraagd, omdat zij zich zorgen maken over de concurrentiekracht van de interne markt met betrekking tot het wegvervoer. Deze lidstaten gaven aan veel hinder te hebben van administratieve belemmeringen indien hun onderdanen in het wegvervoer in andere lidstaten willen werken. Een aantal andere lidstaten gaf aan dat deze regelgeving noodzakelijk was voor de uitvoering van wettelijke regels waaronder de detacheringsrichtlijn. De Commissie zal waarschijnlijk later dit jaar de zogenaamde «*Road Initiatives*» publiceren om aan oplossingen voor het wegvervoer te werken. De Minister van Infrastructuur en Milieu is eerstverantwoordelijk.

Industriebeleid

Tijdens de lunch vond een informele discussie plaats over Europees industriebeleid. Door een meerderheid van lidstaten is aangedrongen op een nieuwe mededeling van de Commissie over het Europese industriebeleid. Veel landen pleitten voor een op innovatiegericht beleid, tevens benadrukten sommige landen het belang van een actiever handelsbeleid. Nederland heeft gewezen op de verwevenheid van industrie en diensten, het belang van open markten en de noodzaak om innovatie en concurrentievermogen van de Europese industrie nog meer te stimuleren. De Commissie gaf aan mogelijk later dit jaar een nieuwe industriemededeling te publiceren.